

maršálek, v Horních Rakousích, Solnohradech, Tyrolích, Vorarlbersku, Štýrsku, Korutanech, Krajině, Gorici a Gradišce, Istrii, Moravě, Slezsku a Bukovině zemský hejtman a konečně v Dalmacii praesident, jakož i jich zástupcové (§ 4 zř. z.).

3. Úř ední doba zemského maršálka, po případě zemského hejtmana, praesidenta, nejvyššího zemského maršálka a jeho náměstka, jakož i zvolených členů zemského sněmu (sněmovní období) trvá 6 let. Volba poslanců do zemského sněmu nemůže od volitelů býti odvolána. Po uplynutí pravidelného období sněmovního aneb byli zemský sněm dříve rozpuštěn, jakož i když jednotliví poslanci odpadnou, zemrou aneb pozbudou potřebné způsobilosti býti volenu, vypíše se nové volby. Bývalí členové zemského sněmu mohou býti opět voleni (§ 6 česk., mor. a slezs. zř. z.). Poslanci do zemského sněmu zvolení nesmějí přijímati žádných ponaučení a musí právo své hlasovací vykonávati osobně (§ 7 zř. z.).

4. Zemský sněm shromáždí se k nejvyššímu svolání zpravidla jednou ročně a to, pokud císařem nic jiného není ustanoveno, v Dolních Rakousích ve hlavním a sídelním městě Vídni, v jiných zemích v příslušných zemských hlavních městech, ve Vorarlberku v Bregenzi, pro Gorici a Gradišku v Gorici, pro Istrii v Pořenči (§ 8 zř. z.). Zemští poslanci povinni jsou při vstupu svém do zemského sněmu na místě přísahy přislíbíti císaři věrnost a poslušnost, šetření zákonů a svědomité plnění svých povinností do rukou zemského maršálka, po případě zemského hejtmana, praesidenta neb nejvyššího zemského maršálka (§ 9 zř. z.).

5. Zemský maršálek, po případě zemský hejtman, zahajuje zemský sněm císařem svolaný, předsedá shromážděním, řídí jednání a uzavírá zemský sněm po skončení všech záležitostí aneb na zvláštní nejv. rozkaz. Zemský sněm může býti od císaře rozpuštěn a zároveň nové volby nařízeny též během pravidelného období sněmovního (§ 10 česk., mor. a slez. zř. z.).

IV. Správní a výkonný orgán zemského zastupitelstva jest zemský výbor (viz Výbory zemské).

V. Immunita zemských poslanců. (Viz čl. Immunita).

Usus fructus viz Požívání.

Utopení (po strance soudního lékařství).

Obdukci vykonanou na mrtvolách utopenců shledávají se ve většině případů takové nálezy, že jich sestavením pravidelně možno zjistiti, jakou smrtí osoba zemřela; ovšem že pokročilá hniloba mrtvoly může diagnosu smrti utopením přivolané valně stížiti, pokud se týká, úplně nemožnou učiniti. Při obdukci mrtvol takových pečlivě dbáti jest toho, zda-li smrt nepovstala jinou příčinou než utopením a jakou příčinou vznikla. Stává se nezřídka, že se pohřbívají mrtvoly utopenců bez předchozí obdukce, není-li vnějším ohledáním nic podezřelého shledáno a všeobecně se pak předpokládá, že tu jde o případ sebevraždy neb o smrt náhodnou. Bylo by tudíž zcela záhodným, aby se mrtvoly utopených pravidelně podrobily obdukci úřední, ježto vnitřním prošetřením mrtvoly zjistiti se mohou druhy závažné poměry a skutečnosti, čemuž při povrchním a vnějším ohledání tak nebývá. Mimo to jeví se naprostou nutností právě při smrti nastalé utopením, aby co nejdříve se úředním rozhodnutím stanovilo, zda určitá mrtvola utopeného má býti obdukována, čili nic; opatření to se bohužel často neděje, jakkoli dle zkušenosti hniloba mrtvol utopených neobyčejně pokračuje, jakmile se na vzduchu ocitnou — a tak

doba několika hodin může způsobiti naprostou ztrátu veledůležitých známek a nálezů, které bylo lze včasnou obdukcí zjistiti. Též důležitou nejjednou jest zjistiti totožnost osob a posouditi poškození tělesná na mrtvole rozpoznatelná. Třeba někdy vnější části těla jsou ve stavu pokročilé hniloby, vésti může sekce vnitřních (pravidelně zachovalejších) ústrojí ku výsledkům bezpečným a velice závažným. Vnější známky na mrtvole utopeného udávají samy zejména při mrtvolách záhy vytažených přibližně asi dobu, po kterou ve vodě mrtvola ležela. V mnohých případech arcíť nelze vůbec nebo aspoň stíží a po pečlivém místním ohledání rozhodnouti, zda mrtvola z vody vytažená jest předmětem samovraždy, náhodného utopení nebo přímo zavinění jiné osoby. Tu jest právě soudci vyšetřujícímu přidělena nesnadná a obsáhlá úloha; jsou-li na mrtvole rány nebo známky násilného zardousení, dlužno pečlivě uvážiti veškery možné způsoby vzniku jejich. Naprostou podmínkou jest, aby soudní lékař důkladně znal změny, jaké může doznati časem mrtvola ve vodě. V tom směru poukázáno budiž na dobrozdání soudního lékaře Hofmanna zejména pro právníky poučné (uveřejněné ve vídeňském lékařském časop. »Wochenschrift« z r. 1883 č. 25), kteréž učinil ve známém procesu Tisza-Eszlúr.

Útraty soudní viz Náklady soudní.

Utrhání na cti.

I. Pojem.

Utrhání na cti jest zločinem, jehož se dopouští ten, kdo učiní úřadu oznámení, jímž obviňuje někoho z vymyšleného zločinu tak, že toto obvinění by mohlo dáti podnět k vrchnostenskému vyšetřování neb aspoň pátrání po obviněném (§ 209 tr. z.). Z tohoto výměru zákonného vyvoditi lze tyto znaky naznačeného deliktu:

1. Musilo se oznámiti neb obviniti ze zločinu ať ve smyslu trestního zákona občanského nebo vojenského; i podléhá předpisu § 209 tr. zák. i ten, kdo vymýšlí si na nějakou osobu podléhající vojenské pravomoci takový skutek, který voj. trestním zákonem za zločin prohlášen jest (nál. ze dne 18. října 1877 č. 6154 a nál. ze dne 29. září 1882 č. 3189).

2. Zločin musí být vymyšlen t. j. dotyčná osoba musí být obviňována ze zločinu, který vůbec spáchán nebyl neb aspoň nebyl od ní (t. j. od osoby obviněné) spáchán. Trestnějším jest ovšem případ druhý, ježto skutkový podklad onoho zločinu existuje a tím daleko větší nebezpečí vzhází pro křivě obviněného, že bude vyšetřování déle trvati a snad dokonce že i nespravedlivě bude odsouzen, než když zmíněný zločin ve skutečnosti spáchán nebyl a právě proto v brzku se bezdůvodnost obvinění zjistí. Zákon na mysli má nepochybně oba tyto případy, ježto místo výrazu ve dřívějším trestním zákonu užitého »erdichteten« (značícího, že zločin nemusí objektivně tu býti) položeno do nynějšího zákonného textu slovo »angedichtet« a zřejmě vysloveno, že nutným jen jest, aby zločin onen obviněným spáchán nebyl (t. j. tedy subjektivně neexistoval), a tudíž jemu byl »přibájen« neboli na něho, o něm vymyšlen. Ku skutkovému podkladu zločinu utrhání na cti vyhledává se tudíž vědomí toho, že udání vrchnosti učiněné neb obvinění nezakládá se na pravdě (roz. ze dne 18. října 1886 č. 7936). Obvinění musilo býti učiněno proti lepšímu přesvědčení a u vědomí možného dosahu jeho; avšak při tom nerozhodno, k jakému cíli vůbec pachatel směřoval.